

2017. DECEMBER



vadászinfo

Tolna Megyei Vadászszövetség és az Országos Magyar Vadász Kamara
Tolna Megyei Területi Szervezetének lapja

XII. ÉVFOLYAM 1. SZÁM



*Békés, boldog karácsonyt és
eredményekben gazdag,
boldog új évet kívánunk
minden vadászkamarai
tagunknak!*

Gyulaj Zrt. Tamási 5,28 kg, 217,47 C.I.C. pont

Tisztségviselő-választás a megyei szervezetnél

2017. július 11-én az OMVK Tolna Megyei Területi Szervezete küldöttei útján megtartotta az alapszabály szerinti tisztségviselő-választást.

A megválasztott tisztségviselők, alapszabály szerinti bizottságok tagjai, szakbizottságok tagjai, országos küldöttek és megyei küldöttek 2017–2021-ig az alábbi személyek.

Vezetőség

elnök	Kocsner Antal	7133 Fadd, Mátyás kir. u. 75.	30/239-4639
sportvadász alelnök	Kékes Gábor	7100 Szekszárd, Major u. 21.	20/421-9503
hivatásos vadász alelnök	Gálos Csaba	7193 Regöly, Erzsébet u. 14.	30/784-4159
titkár	Dr. Király István	7130 Tolna, Ybl M. u. 7.	30/239-4640
vezetőségi tag	Dr. Szíjártó István	7361 Kaposszekcső, Ifjúság u. 45.	30/968-5759
vezetőségi tag	Dr. Pilisi Gábor	7150 Bonyhád, Pór apát u. 4.	20/543-3434

Vadvédelmi és Vadgazdálkodási Bizottság

elnök	Kupás Deák Zoltán	7191 Hőgyész, Jókai u. 11.	30/947-0894
tag	Birck László	7140 Bátaszék, Kölcsey u. 3.	30/348-3722
tag	Fodermayer Vilmos	7140 Bátaszék, Patak u. 46.	30/348-3746
tag	Bognár Mihály	7100 Szekszárd, Rozsnyai M. u. 12.	20/570-9634
tag	Farkas Dénes	7054 Tengelic, Rákóczi u. 16.	30/237-1152

Etikai Bizottság

elnök	Dr. Tóth Mihály	7025 Bölcse, Lomb u. 12.	20/421-7662
tag	Dr. Berta Attila	7100 Szekszárd, Pollack u. 76.	30/5556-787
tag	Leibinger József	7020 Dunaföldvár, Dankó V. u. 23.	30/509-8247
tag	Ludvig Pál	7090 Tamási, Árpád u. 3.	30/363-1815
tag	Vajda József	7135 Dunaszentgyörgy, Mátyás k. u. 5.	30/932-6243

Felügyelőbizottság

elnök	Ifj. Ludvig Pál	7090 Tamási, Hársfa u. 24.	30/940-6333
tag	Heidt János	7193 Regöly, Szemenyei u. 22.	20/533-0086
tag	Kovács Zoltán	7044 Nagydorog, Damjanich u. 102.	70/633-4214

Országos küldöttek

Sportvadász osztály

Kocsner Antal	7133 Fadd, Mátyás kir. u. 75.	30/239-4639
Kékes Gábor	7100 Szekszárd, Major u. 21.	30/538-8932
Heidt János	7193 Regöly, Szemenyei u. 22.	20/533-0086
Szabadi István	7100 Szekszárd, Zöldkert u. 32.	30/957-6667
Bajor József	7092 Nagykőny, Nagy u. 102.	30/927-6726
Dr. Király István	7130 Tolna, Ybl M. u. 7.	30/239-4640
Ludvig Pál	7090 Tamási, Árpád u. 3.	30/363-1815
Dr. Berta Attila	7100 Szekszárd, Pollack u. 76.	30/5556-787

Hivatásos vadász osztály

Fodermayer Vilmos	7140 Bátaszék, Szabadság u. 2.	30/348-3746
Kovács Zoltán	7044 Nagydorog, Damjanich u. 102.	70/633-4214
Leibinger József	7020 Dunaföldvár, Dankó V. u. 23.	30/509-8247
Gálos Csaba	7226 Kurd, Hunyadi u. 47./a	30/784-4159

Vadászkutya szakbizottság

elnök	Záborszki Zoltán
tag	Király Attila
tag	Palánki Gábor
tag	Stemler József
tag	Nyíró Tamás

Megyei sportvadász küldöttek

Bajor József	Ifj. Ludvig Pál
Bán Béla	Kékes Gábor
Baráth György	Kiss Viktor
Bayerle Szabolcs	Kocsner Antal
Benkő István	Kossa Péter
Berta Levente	Kövesdi István
Birck László	Kupás Deák Zoltán
Bognár Mihály	Ludvig Pál
Buják Imre	Molnár János
Csík Anikó	Muck Mátyás
Csík János	Olasz Gyula
Dr. Berta Attila	Pretz Géza
Dr. Király István	Rauh Konrád
Dr. Pilisi Gábor	Rudolf József
Dr. Szatmári László	Stemler József
Dr. Szijártó István	Szabadi István
Dr. Tóth Mihály	Szabó Ferenc
Farkas Dénes	Vajda József
Frics Gábor	Varga Mária
Gotthard Péter	Vargáné Mudris Kornélia
Gréczy Balázs	Virág László
Heidt János	Völgyi Ágnes
Horváth Károly	Záborszki Zoltán

Megyei hivatásos vadász küldöttek

Egerszegi Dávid
Farkas Attila
Fodermayer Vilmos
Gálos Csaba
Gergits László
Greifeinstein József
Jakabovics Attila
Jankó Norbert
Kiss Ferenc
Kovács Zoltán
Leibinger József
Mayer Szilárd
Stein József
Szabó Tibor
Tóth Zoltán
Vájer Ferenc

Az állami vadászjegyek érvényesítése 2018-ban

A 2018/2019. vadászati évre történő állami vadászjegyek érvényesítése 2018. január 02-től lehetséges. A vadászjegyek érvényességét legkésőbb **2018. február 28-ig** meg kell hosszabbítani. Érvényes vadászjegy nélkül vadászlőfegyvert tartani nem lehet. Az Országos Rendőr-főkapitányság értesítése alapján, amennyiben a rendőrségi ellenőrzések során a vadász **érvényes vadászjeggyel nem rendelkezik, lőfegyvertartási** engedélyét bevonják, annak minden következményével. A csoportos érvényesítés időpontjáról a vadásztársaságok vezetői értesítést kapnak.

Kérjük, hozza magával a következőket: állami vadászjegyét és az érvényesítés összegét

Az 1948. december 31. előtt született vadászoknak nem kell kamarai tagdíjat fizetniük.

Mint a korábbi években, 2018. évben is lehetőség lesz 3 városban érvényesíteni a vadászjegyeket.

A helyszínek és a dátumok a következők:

Paks, Dunamenti Zrt., Rákóczi u. 5–7. – **2018. január 16.**

Tamási, Gyulaj Zrt., Szabadság u. 27. – **2018. január 23.**

Dombóvár, Dombóvári Rendőrkapitányság aulája, Dombó P. u. 10. – **2018. január 25.**

A fenti időpontokban a kamara székhelyén, Szekszárdon, az ügyintézés szünetel!

Az OMVK Tolna Megyei Területi Szervezete székhelyén a vadászjegyek érvényesítése hétfőtől csütörtökig 8:00 órától 14:30 óráig lehetséges.

Pénteken a szekszárdi iroda 8:00 órától 11:00 óráig tart nyitva, ezen a napon a vadászjegy-érvényesítés szünetel.

Az esetlegesen felmerülő kérdésekkel Marsainé Szabó Mónika (06-30/983-9150) és Pápai Károlyné (06-30/414-6345) ügyintézők hívhatók.

Az elmúlt 20 év vadgazdálkodásának áttekintése a következő 20 évre készülve

Az „újkori”, hazai vadászati történelem jelentős mérföldköve volt – már jogi értelemben – az önálló vadászati törvény (Vtv.) és a végrehajtására kiadott rendelet (Vhr.). Azóta két üzemtervi ciklus telt el, azaz 20 év. A következőkben Tolna megye vadgazdálkodását szeretnénk áttekinteni az elmúlt 20 év vadgazdálkodási statisztikai adatai alapján, amelyek az Országos Vadgazdálkodási Adattárban elérhetőek.

Az áttekintés nem lesz teljes körű, csak a vadgazdálkodási tervezés szempontjából jelentős vadfajokat érinti, úgymint a gímszarvast, dámszarvast, őzet, vaddisznót, mezei nyulat és fácánt. Ezen túlmenően foglalkozunk az aranyakállal is, mint egyre növekvő állományú ragadozókkal.

Az adatok értékelésekor az egyes vadfajok esetében a becsült és hasznosított, összesített adatok kerültek felhasználásra. Nem vizsgáltuk azokat ivar és korosztály szerinti bontásban. A lényeges tendenciák és következtetések így is levonhatók belőlük.

Az adatok értelmezése során a 2007-es vadgazdálkodási év becslései az éppen folyamatban lévő vadászterület-kijelölési eljárások miatt nem teljesek. Különben is inkább a terítékadatok azok, amelyek kevesebb „hibát” tartalmaznak, bár azok sem mentesek a csinosítgatástól, így mindenképpen fenntartásokkal kezelendők. Erről egyszer már egyébként írtunk a Nimród 2011-es áprilisi számában.

Előre szeretnénk elnézést kérni mindenkitől, aki olvasni fogja a következő sorokat, de helyenként kritikus megjegyzések is lesznek benne. Nem az általános jókedv fokozása volt a cél jelen írással, hanem egy helyzetkép, vagy inkább kórkép megfogalmazása, és az azzal való szembesítés. (Már nem először.)

Gímszarvas

Becsült állomány

A gímszarvas megyei állománya 2006-ig enyhe csökkenést mutatott, de a 2007-es vadászterület-kijelölést követően

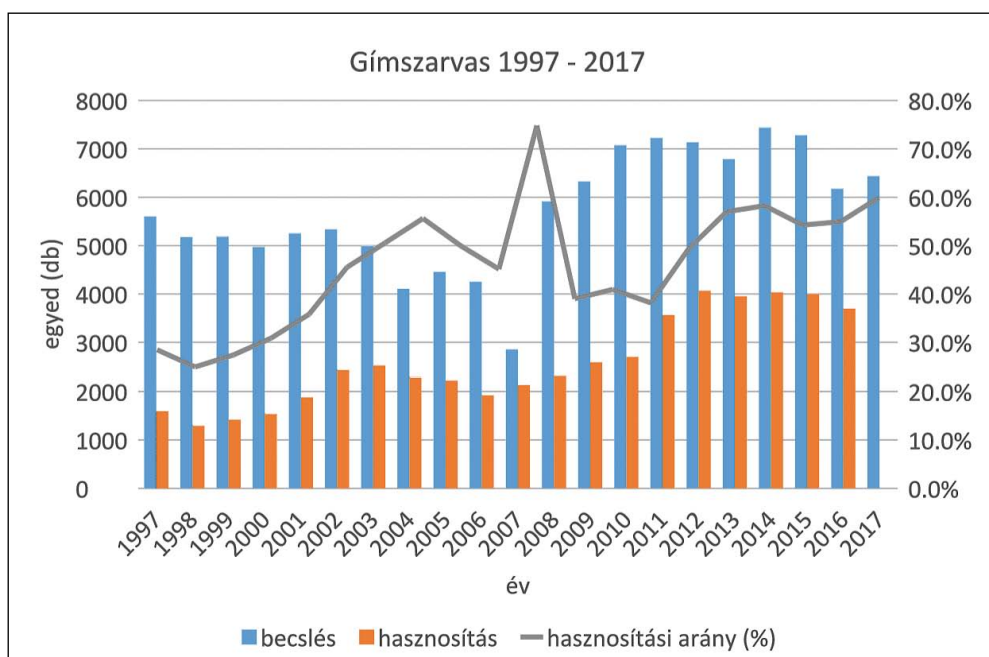
jelentős növekedésnek indult. Napjainkra 6-7000-es állományt becsülnek a megyében a vadászatra jogosultak.

Hasznosítás

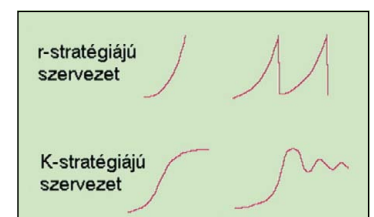
A hasznosítás közel azonos mértékű növekedést mutatva, mint a becslés, követi annak tendenciáját. Erre akár azt is mondhatnánk, hogy a megyei vadgazdálkodás igyekszik a problémát kezelni, érzékeli azt, és növelve a lelövés mennyiségét, próbálja csökkenteni a gímszarvasállományt. De nem... A lényeg akkor mutatja meg magát, amikor az évenkénti hasznosítási arányt vizsgáljuk meg, és azt összevetjük a gímszarvas szaporodásbiológiai valamint populációdinamikai tulajdonságaival.

Csak ismétlésként, hátha kilúgozódott az ismeret a hét-köznapi gondjai közepette. A gímszarvas úgynevezett „K” stratégista faj, amelyre az alábbi táblázatban található tulajdonságok a jellemzőek.

Jellemzők	"r"-stratégisták	"K"-stratégisták
Egyedek általános jellemzői		
élettartam	rövid	hosszú
testméret	kicsi	nagy
ivarérettség	korán	későn
utódok száma	sok	kevés
utódgondozás	fejletlen	fejlett
altruizmus	ritka	gyakori
Populáció jellemzői		
mortalitás	magas	alacsony
populáció méret	erősen változó	stabil
natalitás	magas	alacsony
territorialitás	ritka	gyakori



Tehát a populáció – esetünkben inkább állomány – nagysága, növekedése viszonylag stabil. Semmiképpen sem jellemző rá az állomány hirtelen növekedése, tetőzése és összeomlása (gradáció). Az alábbi ábra ezt szemlélteti (r stratégia vs. K stratégia).

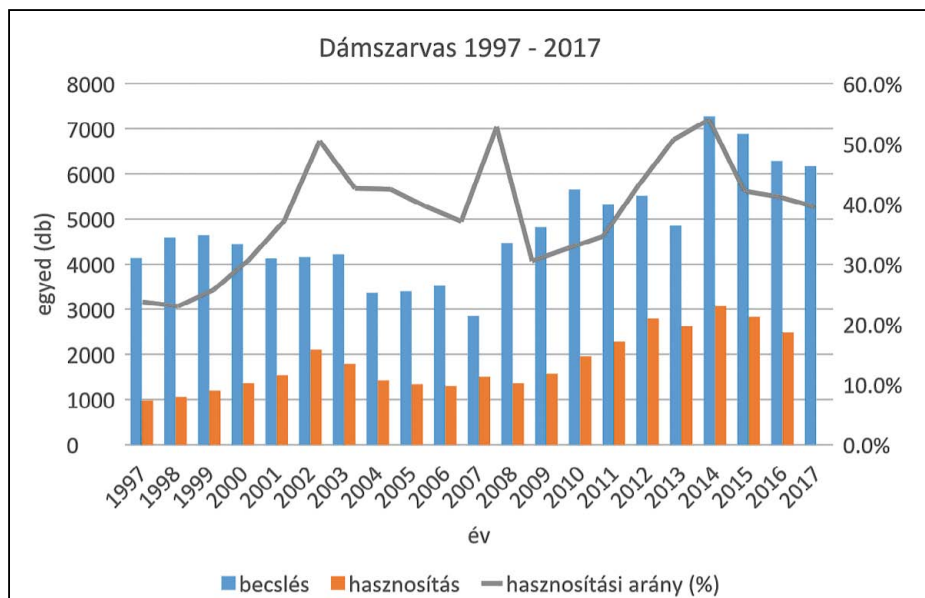


Márpedig, ha a megyei gímszarvasállomány növekedését vizsgáljuk, bizony láthatunk benne némi ellentmondást. Elég, ha a 2006-os évhez viszonyítjuk a 2008-as évet,

amikor is az állomány hozzávetőlegesen másfélszeresére növekedett, miközben a vadászati nyomás is növekedett! Ez elméletileg, de gyakorlatilag is lehetetlen.

Még nagyobb a kérdőjel, ha az évenkénti hasznosítás arányát nézzük, ami a 20 év során folyamatosan növekedett, az 1997-es 30% körüli értékről a napjainkra elért 60% körüli értékig. Ennek ellenére a becsült állomány töretlenül növekszik!!! Azt hiszem, hogy ezt nem kell különösebben elmagyarázni. A gímszarvas esetében az ilyen mértékű hasznosítás esetében, az utóbbi évek 7000 egyedes becsült állományára – figyelemmel a megyei szaporodásbiológiai ismereteinkre –, a következő évre az állománynak hozzávetőlegesen 4500 egyedre kellene csökkennie. De a gímszarvas mindeközben felülírta a fajjal kapcsolatos biológiai ismereteinket, és inkább tovább „növeszti” állományát. A helyzetben az a vigasztaló – már ha ez vigasz –, hogy ez országos jelenség, nem pedig „tolnaikum”.

Dámszarvas



Becsült állomány

A dámszarvas megyei állománya, a gímszarvaséhoz hasonlóan 2006-ig enyhe csökkenést mutatott, de a 2007-es vadászterület-kijelölést követően jelentős növekedésnek indult. Napjainkra, a gímszarvassal vetekedő nagyságú, 6-7000-es állományt becsülnék a megyében a vadászatra jogosultak.

Hasznosítás

A hasznosítás közel azonos mértékű növekedést mutatva, mint a becslés, követi annak tendenciáját. A hasznosítás aránya a gímszarvaséhoz képest jelentős hektikusságot mutat, nagy az évek közötti eltérés. 2002-ig jelentős növekedést figyelhetünk meg, majd 2006-2007-ig csökkenő hasznosítási arány a jellemző, majd ismét növekedés és csökkenés tapasztalható. Mindenesetre a dāmállományunk az elmúlt 20 évben olyan mértékű növekedést produkált, hogy ahol 20

éve még csak képről láthattak dámszarvast, ott ma már rendszeres hasznosítása figyelhető meg. A szakkönyvek szerint a dām igen területhű vadfajunk, nem kóborol el nagy távolságra. Ez mindaddig igaz, amíg az állománya nem kezd el olyan mértékben növekedni, mint ahogy ez megyénkben megfigyelhető.

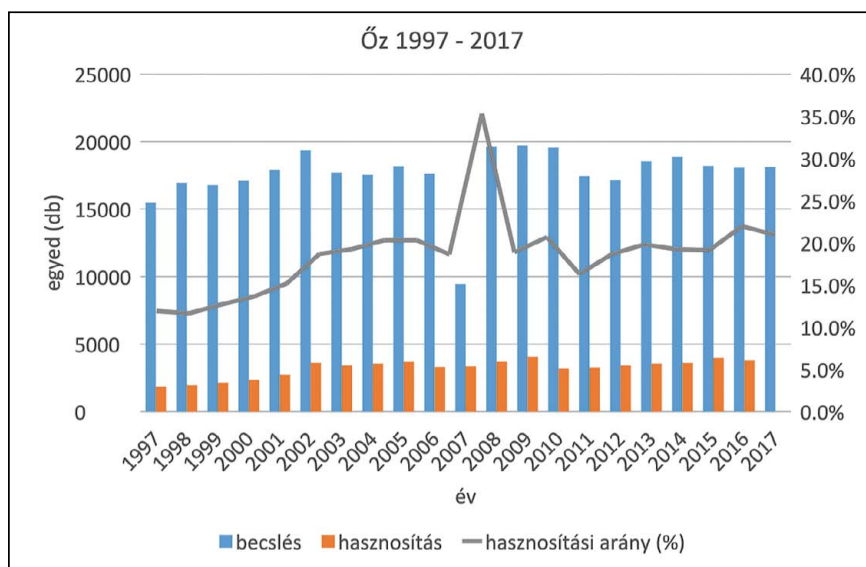
Őz

Becsült állomány

Az őz esetében viszonylagos stabilitás figyelhető meg. Állománya ugyan növekedett valamelyest a 20 éves időszak alatt, de napjainkra látszólag beállt a 16-17000-es szintre.

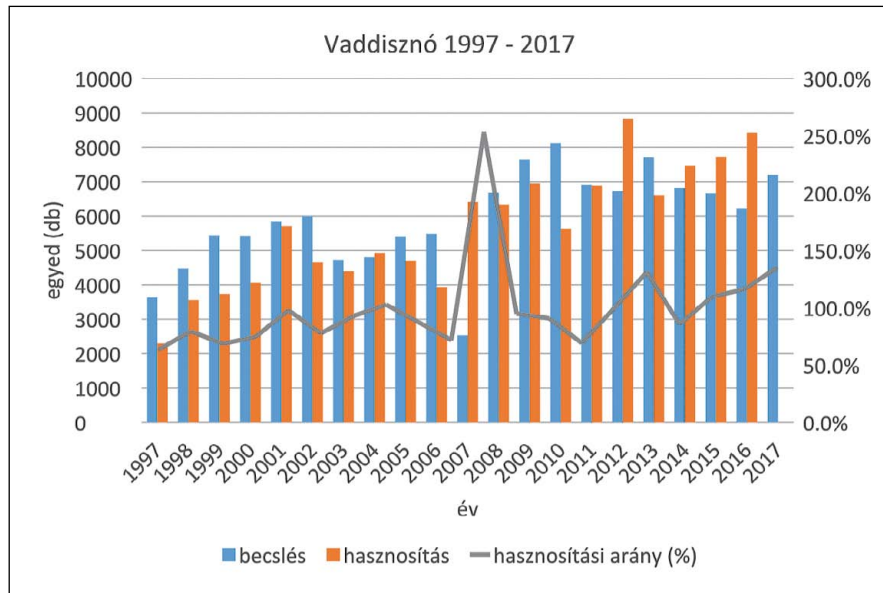
Hasznosítás

A hasznosítás hasonló tendenciájú növekedést és stabilitást mutat, mint a becsült állománynagyság. A hasznosítási arány mostanra beállt a 22-23%-os szintre. Ezt a hasznosítási arányt sok esetben és helyről éri kritika, miszerint alacsony, annak aránya el kellene hogy érje a 30-40%-os mértéket. Ilyen kijelentést megítélésünk szerint olyan szakemberek mondanak, akik nincsenek tisztában az őz populációbiológiai jellemzőivel. Az őz annak ellenére, hogy a suták átlagosan két gidát ellenek, nem bír el nagyobb hasznosítási mértéket, mint a gímszarvas. Saját, megyei vizsgálatainkra hivatkozva mondhatjuk, hogy az őz rendkívül érzékeny a különböző évek eltérő időjárásaira és ennek megfelelően az évenként felnevelt szaporulata igen nagy szórást mutat, szemben például a gímszarvas és dámszarvas hasonló tulajdonságaival. A megyei őzállománnyal kapcsolatosan végzett állományváltozási és szaporodásbiológiai vizsgálataink alapján azt tudjuk megerősíteni, hogy az őzállomány esetében a 30-40% körüli hasznosítási mérték, erőteljes állománycsökkenést okozhat, tehát nem kívánatos, szakmailag meg-



alapozatlan. Emellett érdemes megemlíteni a sakál őzre gyakorolt hatását, mert ahol stabil létszámban él már sakál, ott a vadászatra jogosultak elmondása szerint őzre erősen lecsökkent a vezetett gidák száma. Ez vélhetően vissza fog köszönni az állománybecslési adatokban, és újragondoltatja velünk a hasznosítás mértékét a sutavadat tekintve.

Vaddisznó



Becsült állomány

A vaddisznó, mely vadfajunk napjainkra „közellenségé” vált, igen dinamikus állománynövekedést produkált a vizsgált időszakban. Állománya napjainkra 7000 egyedre növekedett.

Hasznosítás

A hasznosítás mértéke a korábbi szakkönyvek szerint legalább 150%-os kell legyen ahhoz, hogy az állomány szinten tartását garantálja. Tekintettel a vaddisznó napjainkban ismert állománydinamikai tulajdonságaira, többen úgy gondoljuk, hogy ez a hasznosítási mérték nem elegendő az állomány hathatós mértékű szabályozásához, annak hozzávetőlegesen 180-200%-osnak kellene lennie. Ehhez képest a vizsgált időszakban még a 150%-ot sem érte el. A számok alapján nyugodtan kijelenthetjük, hogy jelenleg – nem csak megyénkben – a vaddisznóállomány növelését célzó vadgazdálkodás folyik.

Mezei nyúl

Becsült állomány

A mezei nyúl becsült állománya nagyon stabilan beállt a 14-15 ezres egyedszám közé. Az állománynagyságban enyhe ingadozás figyelhető meg, ami a fajnál teljesen normális, hiszen ő valóban r-stratégista.

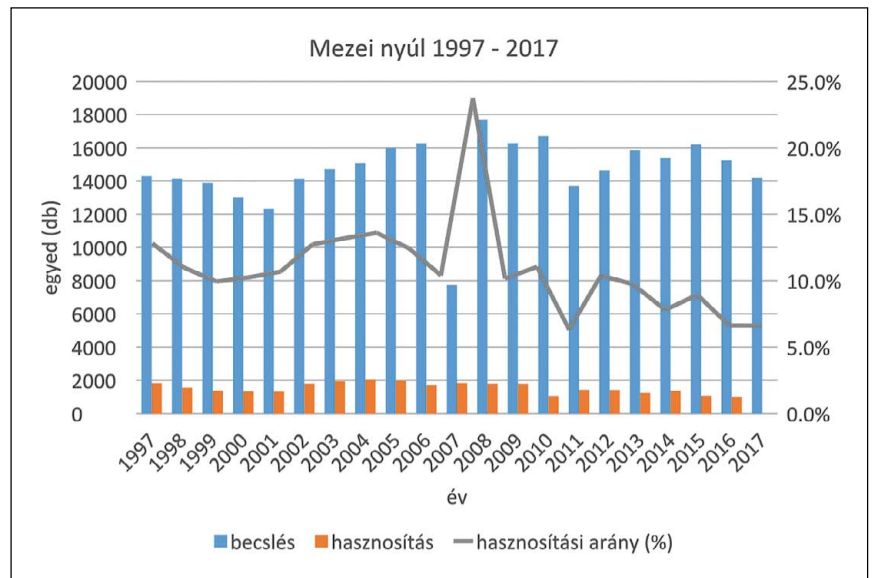
Elgondolkodtató adat, mert megyénkben szinte több őz él, mint mezei nyúl, miközben az élőhelyi adottságok alapvetően a mezei nyúlnak is kedvezőek – lásd a me-

zőgazdasági területek, gyepek aránya. A nyúlnál kimagaslóan nagy az őszi mortalitás, ami a nagy kiterjedésű monokultúrák villámgyorssá vált gépesítésével áll összefüggésben, hiszen a mezei nyúl szájából napok alatt akár több száz hektárnyi területen veszi ki a táplálékot. A mezei nyúl ezt a tempót képtelen lekövetni, és a nyár végén még viszonylag nagy számban látható állomány jelentős része egyszerűen éhen pusztul. Ilyenkor csodálkoznak a vadászok, és „De hát a tarlókon a lámpás rókavadászat idején még mennyi nyúl volt!” felkiáltások mellett, értetlenül állnak a jelenség előtt. Sikeres, a jelen körülmények között is eredményesen gazdálkodó mezei nyulas területek kezelői világítottak rá az **ivóvíz kiemelkedő jelentőségére** a nyúl esetében. Kellően átgondolt, kis költségvetésből létrehozható és üzemeltethető itatóhálózattal a nyári aszály katasztrofális hatását jelentős mértékben lehet csökkenteni.

Hasznosítás

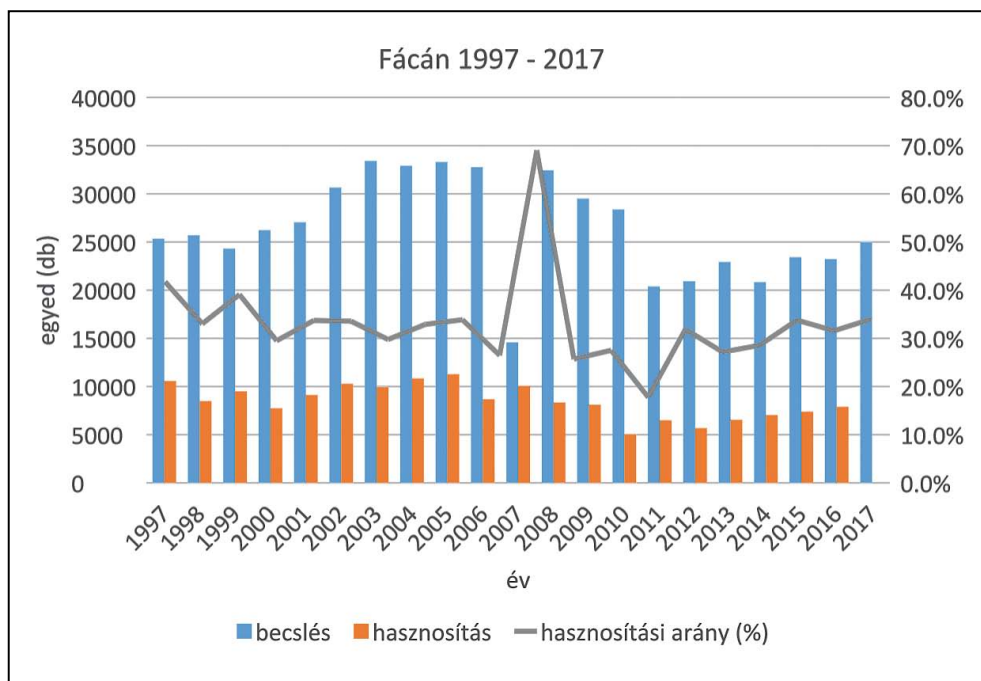
A hasznosítás mértéke a húsz év átlagán 1500 egyed körül alakul, de folyamatosan csökkenő. Ez a tény nem látszik visszaigazolni az állomány nagyságának viszonylagos stabilitását. Megítélésünk szerint sokkal inkább más húzódik meg a háttérben, amit leginkább úgy lehetne megnevezni, hogy a megyei

vadászatra jogosultak pozitív adaptációs képessége a minimálisan fenntartandó állománysűrűséghez (ez a fácán esetében is tetten érhető, de itt a leglátványosabb), azaz



megtanultunk úgy mezei nyulat becsülni, hogy a hatóság annak vadászatát engedélyezze (tisztelet a kivételnek).

Ezt az életből hozott példával tudnám leírni, a következő történettel. Első szakmám borász. A gyakorlati helyszínünkön volt egy transzportkocsi, amelyet a felsőbb évfolyam által készített kiváló meggyborral töltöttek meg. Nos, erre hamar rájöttünk, és alkalmanként egy-egy hébérrel megvámoltuk a kocsit, de a hiányt leplezendő azt mindig becsülettel feltöltöttük vízzel. Így a kocsiban lévő folyadék szintje nem változott – stabil volt, mint megyénk mezeinyúl-állománya –, de élvezeti értéke folyamatosan csökkent, mint a mezei nyúl hasznosítása. Lehet, hogy a mezei nyulat is felvizeztük?



Fácán

Becsült állomány

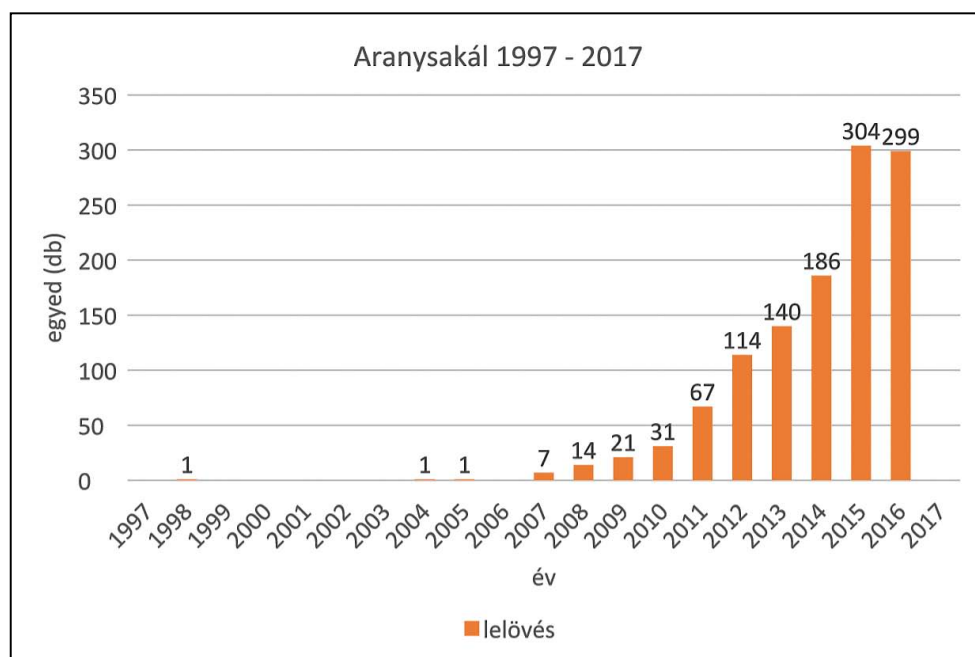
A fácán becsült állománya 2006-ig emelkedő tendenciát mutatott, majd ezt követően erősebb csökkenés és napjainkra 20-25000 egyed közötti stabilizálódás jellemzi azt.

Hasznosítás

A hasznosítás mértéke a húsz év átlagán 8500 egyed körül alakul, de folyamatosan csökkenő, csakúgy, mint a mezei nyúl esetében. Napjainkra a kibocsátás mennyisége is jelentősen lecsökkent.

Aranykakál

Az aranykakál esetében kizárólag a lelövés, illetve a csapdázás eredményeit vizsgáljuk. Ezek a számok azonban ma-



gukért beszélnek. A valós Tolna megyei állományra nehéz következtetni, mivel mára már jól tudjuk, hogy a faj vadászata és csapdázása sem túl egyszerű. A számok mögött azért az is ott van, hogy sok helyen sokáig nem is foglalkoztak az aranykakállal, úgymond tanulták a vadfajt. Igazán jó eredményeket ott érnek el az állomány kordában tartásának terén, ahol a gazdálkodást a fegyveren túlmenően kiegészítik a csapdák használatával, főleg az ölőcsapdák használatával. Sajnos jelenleg még igen kevés helyen folyik a faj állományának komplex szabályozása. Egy azonban jól látszik a diagram alapján. Az aranykakál masszívan itt van, állománya valószínűleg exponenciálisan növekszik.

A hatékony és eredményes

állománykezelés érdekében elengedhetetlenül szükséges a szomszédos területek együttműködése, a csapdával való gyérítés közös tervezése és végrehajtása. Az elszigetelt területeken, mozaikszerűen végzett csapdázás kilátástalan küzdelem, csupán részeredményekkel járhat.

Összefoglalás

Nagyvadfajok

A gímszarvas, dámszarvas és vaddisznó esetében az állomány dinamikus növekedése mondható el. Nagy valószínűséggel igen pontatlan állománybecsléssel van dolgunk és mindhárom faj esetében alulhasznosítás mutatkozik a statisztikai adatok alapján.

Őz

Az őz is nagyvadfaj, csak apró termetű, emiatt külön szót érdemel. E faj esetében viszonylag stabil állományról beszélhetünk, megítélésünk szerint némi „boroshordó-effektus” érvényesülése mellett. A hasznosítása az évek során enyhe növekedést mutat.

Mezei nyúl és fácán

Mindkét apróvadfaj esetében, de a mezei nyúlnál igen jól láthatóan érvényesül a „boroshordó-effektus”. Ennek ellenére a hasznosítási adatok arra engednek következtetni, hogy az állományuk folyamatosan csökken.

Aranykakál

Lehet, hogy kicsit kiragadott kizárólag egy fajjal foglalkozni a ragadozók közül, de úgy gondolom, hogy a róka állománya

és a kapcsolódó vadgazdálkodási probléma az már közismert. Egy biztos, hogy a stabil rókaállomány mellett egy exponenciális növekedést mutató aranysakál-állomány a növekvő vaddisznóállománnyal együtt komoly szerepet játszik az apróvad- és az őzállomány mai helyzetében.

Javaslatok

Sajnos a javaslatok inkább csak magánvélemények maradnak, hiszen e sorok írása közben került napvilágra a Tájéegységi Vadgazdálkodási Tervek rendeleti szintű terveze, amelyben ugyan sok pont és irányelv hasonló, mint amelyeket mi is javasoltunk, de sok helyen jelét adja annak, hogy négy fal között készült.

- **Gímszarvas, dámszarvas és vaddisznó** esetében a számok magukért beszélnek. Sajnos a jövőt illetően nagy valószínűséggel erőteljes állományhasznosításra kell be rendezkedni.
- **Őz** esetében figyelemmel kell lenni az aranysakál növekvő állományára. Mindenképpen szükséges lenne a

faj folyamatos állománybecslése és egyéb paramétereinek monitorozása a rutinszerű (évről évre azonos számokkal történő) vadgazdálkodás helyett.

- Az **apróvadfajok** állománya mára aggasztó állapotba került, ami mögött egy sokszereplős képlet áll – élőhely, ragadozók, vaddisznó. Mindenképpen szükséges lenne egy komoly monitoringrendszer alkalmazása, amelynek a legfontosabb eleme az állománybecslés kell legyen.
- **Aranysakál.** A faj egyre komolyabb problémát kezd okozni. A sikeres állomány szabályozás nem képzelhető el megfelelő számú csapda használata nélkül, így ezen eszközök használatát kellene valamilyen módon szorgalmazni.

Végezetül annyit kívánunk papírra vetni, hogy a fenti körkép ismeretében úgy gondoljuk, hogy ideje komolyan venni a problémákat, mert különben hamarosan súlyos árat kell fizetni az „ej, ráérünk arra még” mentalitásért.

Farkas Dénes–Gálos Csaba–Dr. Király István

Ildikó Design Stúdió

- ☑ weboldal tervezés és készítés
- ☑ arculattervezés, webdesign
- ☑ régi weboldalak újratervezése, átdizájnolás
- ☑ webszövegírás és meglévő szövegek javítása
- ☑ alap marketingtevékenység, keresőoptimalizálás
- ☑ összekapcsolás közösségi oldalakkal



Mobil: +36 30 653 84 39

E-mail: hello@ildeesigner.hu

Web: www.ildeesigner.hu

Varju Ildikó webdesigner

Vadászoknak,
vadásztársaságoknak kedvezmény!

A vadkár új jogi szabályozásáról ismételten

A címmel ellentétben a vadkár jogi szabályozása nem változott. Jelen írásunk apropóját az adta, hogy mindketten aktív vadkárbecslői tevékenységet folytatunk igazságügyi szakértőként, így e tevékenységnek köszönhetően számos esetben találkoztunk a vadkár mindkét érintettjével, földhasználóval és vadászatra jogosulttal egyaránt.

Ezen találkozások során számos esetben azt tapasztaltuk, hogy egyik fél sincs igazán tisztában az új szabályozás elemeivel, sőt sok esetben még a korábbi, de még most is hatályos előírások sem rögzültek kellőképpen. Ezek hiányában egy esetleges peres eljárás során akár mindkét fél jelentős hátránnyal indul a megmérettetésen.

De nem csak a szabályok nem ismerése jelenti a gondot. Igen sokszor a felek között kialakult (vagy ki nem alakult) párbeszéd minősége vezethet az ügy elmergesedéséhez.

Fentiekre tekintettel a következőkben szeretnénk áttekinteni a jelenleg hatályos szabályozást, annak főbb elemeit, azok értelmezése és nyomatékosítása céljából.

Az idézett jogszabályi előírások esetében a törvényi szövegrészt (Vtv.) idézőjelben, normál betűvel szedve, míg a rendeleti részt (Vhr.) idézőjelben, dőlt betűvel szedve különítjük el az egyéb szövegrészekről.

Az értelmezéseket, nyomatékosításokat az egyes paragrafusok után ejtjük meg „Új elem...” vagy „Értelmezés...” kezdetű mondatokkal, és az írás végén összefoglaljuk azokat.

Vadkár

„Vtv. 75. § (1) A vadászatra jogosult az e törvényben foglaltak alapján köteles a vad által okozott kárt (a továbbiakban: vadkár) a károsultnak megtéríteni.

(2) Vadkárnak minősül

a) a **gímszarvas**, a **dámszarvas**, az **őz**, a **vaddisznó**, valamint a **muflon** által a mezőgazdaságban és az erdőgazdálkodásban, továbbá

b) az **őz**, a **mezei nyúl** és a **fácán** által a szőlőben, a gyümölcsösben, a szántóföldön, az erdőszéleken, va-

lamint a csemetékertben okozott **kár tíz százalékot** (a továbbiakban: természetes önfenntartási érték) **meghaladó része**.

(3) **Ha a vadászatra jogosult a jóváhagyott éves vadgazdálkodási tervben a gímszarvasra és a vaddisznóra előírt elejtési tervszámokat nem teljesíti, akkor a következő vadászati évben a bekövetkezett vadkár teljes egészében a vadászatra jogosultat terheli.**

(4) Nem tekinthető vadkárnak, és így a vadkár számításánál nem vehető figyelembe a megújuló természeti erőforrásnak és nemzeti vagyonnak minősülő vadállomány életfeltételeinek kielégítésére szolgáló, a (2) bekezdés szerinti természetes önfenntartási érték.

(5) A vadkár megtérítésére az köteles, aki a kárt okozó vadfajjal vadgazdálkodási tevékenységet folytat és annak vadászatára jogosult, valamint akinek vadászterületén a károkozás bekövetkezett, illetve akinek vadászterületéről a vad kiváltott."

„Vhr. 82. § (1) A Vtv. 75. § (2) bekezdésében foglalt **vadkár tíz százalékot meghaladó részét a bekövetkezett összes kár alapján kell számolni.**

(2) A Vtv. 75. § (2) bekezdésének alkalmazásában *mezőgazdaságban okozott vadkár a vad táplálkozása, taposása, túrása vagy törése következtében a szántóföldön, a gyümölcsösben és a szőlőben a mezőgazdasági kultúra terméskiesését előidéző károsítás. A gyümölcs, illetve szőlőtelepítésben bekövetkezett vadkár pénzértékét a pótlás mértékének arányában kell meghatározni.*

(2) A Vtv. 75. § (2) bekezdése alkalmazásában *erdőgazdálkodásban okozott vadkár az erdőszéleken a vad rágása, hántása, túrása, taposása, törése által a csemeték elhalását előidéző, vagy a csúcshajtás lerágásával, letörésével a csemeték fejlődését akadályozó, továbbá az erdei magok elfogyasztása által a természetes erdőfelújulás elmaradását okozó károsítás. A kár pénzértékben történő megállapításához a károsított erdőrészt értékként kell alapul venni.*

Új elem: a bekövetkezett kár eseté-

ben a köznyelvben „önrésznek" nevezett 5%, 10%-ra növekedett. Sokszor ezt azonban tévesen értelmezik, akár mindkét oldalon, mégpedig úgy, hogy 10% kárig nincs vadkártérítés. Helyesen használva azt jelenti, hogy a bekövetkezett kár – legyen az akár 5.000,- Ft – 10%-át köteles viselni a földhasználója, a fennmaradó összeg képezi az egyezség alapját.

A vadászható állat által okozott kár

„75/A. § (1) A vadászatra jogosult a vadászható állat által okozott kárért való felelősség Polgári Törvénykönyvében foglalt szabályai alapján köteles a mezőgazdálkodáson és erdőgazdálkodáson kívül másnak okozott kárt megtéríteni azzal, hogy a vadászatra jogosult ellenőrzési körén kívül eső oknak a vadászati jog gyakorlásán és a vadgazdálkodási tevékenység folytatásán kívül eső okot kell tekinteni.

(2) A vadászható állat által okozott kárért való (1) bekezdés szerinti felelősség és a fokozott veszéllyel járó tevékenységért való felelősség találkozása esetén a Polgári Törvénykönyvnek a veszélyes üzemek találkozására vonatkozó szabályait kell alkalmazni."

Értelmezés. Sokszor vetődik fel, hogy akkor például a borz okozta kár nem is vadkár. Igen, a Vtv. 75. § (2) bekezdése értelmében nem vadkár, de ez nem azt jelenti, hogy nem kell a bekövetkezett kárért helytállni, hanem azt, hogy a hivatkozott felsorolásból hiányzó vadfajok által okozott kár esetében nem a Vtv. szerinti eljárást kell lefolytatni. Sőt az ilyen kár esetén nincs 10%-os önrész sem.

A kár megelőzése

„Vtv. 78. § (1) A vadászatra jogosult a károk megelőzése érdekében **köteles**

a) a földhasználók számára elérhető módon a vadkárral kapcsolatos ügyekben **hivatalos kapcsolattartót megadni;**

b) a vadászati jog gyakorlását úgy megszervezni, hogy az a földhasználóval összefüggő gazdasági tevékenységgel összhangban legyen;

c) a vad általi károkozás vagy a **károkozás veszélyének észlelése esetén a földhasználóját haladéktalanul értesíteni;**

d) a vadászati hatóság által **jóváhagyott éves vadgazdálkodási terv gímszarvasra, dámszarvasra, őzre, muflonra és vaddisznóra vonatkozó részét teljesíteni;**

e) **fokozott vadkárveszély** esetén a vad riasztásáról gondoskodni, valamint a vadkárral veszélyeztetett területre megfelelő számú és típusú, a vadkár megelőzését vagy elhárítását szolgáló vadgazdálkodási berendezést elhelyezni;

f) ha a vadkár megelőzése másként nem valósítható meg hatékonyan, úgy a **föld használójával egyeztetve ideiglenes villanypásztor telepíteni** a kár veszélyének fennállása idejére, melynek **üzemeltetéséről** a vadászatra jogosult és a föld használója **közösen gondoskodik;**

g) **ha a villanypásztor telepítése nem elegendő** a vadkár megelőzéséhez, illetve a vadkár megelőzése másképp nem valósítható meg hatékonyan, úgy a föld használójával egyeztetve más, a vadkár ellen célravezető szakszerű védekezési, illetve riasztási módszerek alkalmazásában közreműködni, illetve ahhoz hozzájárulni;

h) a szükséges mennyiségben és mértékben **elterelő etetést végezni;**

i) a szükséges mennyiségben és mértékben **vadkárelhárító vadászatot folytatni;**

j) a nagyvadállomány túlszaporodása esetén – a fokozott vadkárveszélyre tekintettel – a vadászati hatóságnál **idényen kívüli állomány-szabályzó vadászat engedélyezését kezdeményezni.**

Vtv. 79. § (1) A **föld használója** a vadkárok, valamint a vadban okozott károk megelőzése érdekében **köteles**

a) a vadkár elhárításában, illetve csökkentésében a vadászatra jogosulttal egyeztetett, és a károk elhárítására vagy csökkentésére **alkalmas módon közreműködni;**

b) a károsodás vagy a károkozás veszélye esetén a **vadászatra jogosultat haladéktalanul értesíteni és tájékoztatni;**

c) a károkozás csökkentése érdekében **közvetlenül az erdőszült terület mellett található, mezőgazdasági tábla esetén** gondoskodni arról, hogy az erdőszült terület szélétől legalább **5 méter szélességben olyan mezőgazdasági kultúra kerüljön termesztésre, amely magassága alapján lehetővé teszi** az erdőből kiváltó vad észlelését és vadkárelhárító vadászatát;

d) az általa szakszerű agrotechnológiával művelt, a vad általi károkozás ellen a tőle elvárható mértékben és módon védett területeket a kritikus időszakokban ellenőrizni;

e) **nagy értékű növénykultúra** esetében, illetve a fokozottan vadkárveszélyes területen **fokozottan közreműködni** a vadkár megelőzése és elhárítása tekintetében;

f) a vadállomány kíméletéről megfelelő eljárások alkalmazásával gondoskodni;

g) a mezőgazdasági tábla esetén hozzájárulni, hogy a vadászatra jogosult ideiglenesen, vadkárelhárító vadászatok célját szolgáló berendezéseket létesítsen, ha a létesítés és fenntartás költségeit a vadászatra jogosult fedezi;

h) apróvadás vadászterületen az e törvény végrehajtására kiadott rendeletben meghatározott táblák kaszálása során vadriasztó láncot vagy egyéb, hanghatáson alapuló vadriasztó eszközt használni.

(2) A föld használója jogosult a vadállomány túlszaporodása miatt a vadászati hatóságnál állomány-szabályzó vadászat elrendelését kezdeményezni.

(3) **Ha a föld használója** e törvény szerinti, **rendes gazdálkodás** körébe tartozó közreműködési kötelezettségének szakszerű és a károk elhárítására, csökkentésére alkalmas módon **az (1) bekezdés a)–g) pontjaiban foglaltak szerint nem tesz eleget, a vadkárt a föld használójának a terhére kell figyelembe venni.**

(4) Ha a föld használója **vadkárigényt érvényesíteni kívánja**, úgy az adott növénykultúrában keletkezett vadkárakra vonatkozó – a miniszter által rendeletben megállapított – bejelentési határidőn belül **az észlelést követően, legfeljebb 15 nap elteltével** – az egyes növénykultúrákra meghatározott bejelentési időszakban – **köteles azt a vadászatra jogosultnak írásban bejelenteni.**

Vtv. 80. § (1) Ha egyes vadfajok állománya a mezőgazdasági vagy erdőgazdálkodási tevékenység folytatását, az élőhelyen található termékeket, terményeket, a mesterséges vizek halállományát, a vadászterület biológiai életközösségét, valamint a védett természeti területet jelentősen veszélyezteti, kezdeményezhető az adott vadfaj állományának csökkentése.

(2) Az (1) bekezdés szerinti esetben a vadászati hatóság a károsult kérel-

mére, illetőleg az erdészeti vagy természetvédelmi hatóság kezdeményezésére, vagy hivatalból kötelezi a vadászatra jogosultat az egyes vadfajok állományának meghatározott határidőn belüli csökkentésére vagy a szükséges védőintézkedések megtételére.

(3) Ha a vadászatra jogosult a (2) bekezdés szerinti vadállomány-szabályozási kötelezettségének nem, vagy nem a határozatban meghatározott módon tesz eleget, a vadászati hatóság a vadászatra jogosult költségére határozatban hatósági vadászatot rendelhet el. A határozatban meg kell jelölni az elejtendő vad fajtát, valamint darabszámát.

Vhr. 82/A. § (1) A Vtv. 79. § (1) bekezdés e) pontjának alkalmazásában **nagy értékű növénykultúrának minősül** a csemegekukorica, az étkezési napraforgó, a szántóföldi zöldség- és gyümölcsnövények, az ökológiai gazdálkodásban termesztett növények, valamint a fajta-előállítási, fajtafenntartási, vetőmag-előállítási és kísérleti célú növényállomány.

(2) A Vtv. 79. § (1) bekezdés e) pontjának alkalmazásában **fokozottan vadkárveszélyes területnek minősül** az a mezőgazdasági művelés alatt álló tábla, amelynek szegélye 40%-ot meghaladóan

a) erdő, nádas művelési ágba vagy műveléssel felhagyott, a vad elrejtőzését lehetővé tevő, egyéb művelési ágba tartozó területtel határos, vagy

b) más mezőgazdasági művelés alatt álló táblával határos, és a tábla fekvése szerinti vadászterület erdőszült-sége meghaladja a 30%-ot.

(3) A Vtv. 79. § (1) bekezdés h) pontjának alkalmazásában vadriasztó láncot vagy egyéb hanghatáson alapuló vadriasztó eszközt szálal és tömegtakarmányok, pillangósok, őszi és tavaszi keveréktakarmányok, valamint a gyepterületek művelése és betakarítása során kell alkalmazni."

Új elem a vadászatra jogosult esetében:

- hivatalos kapcsolattartó megadása,
- éves vadgazdálkodási terv nagyvadra vonatkozó részének betartása,
- villanypásztor telepítése (a vadászatra jogosult által?) és közös üzemeltetése, ha a villanypásztor nem elegendő, akkor más, haté-

konyabb védekezést biztosítani (ke-
rítés?),

- elterelő etetést végezni.

Új elem a földhasználó esetében:

- alkalmas módon közreműködni, ha-
ladéktalanul tájékoztatni,
- erdőszült terület mellett 5 méteres
„védőszávot” létesíteni,
- nagy értékű növénykultúra esetén
fokozottan közreműködni,
- ha a kötelezettségei közül az a) –
g) pontban foglaltakat nem telje-
síti, akkor a bekövetkezett vadkárt
a terhére kell figyelembe venni(?),
- a bekövetkezett vadkárt a bekövet-
kezést követő 15 napon belül írás-
ban bejelenteni a vadászatra joga-
sult felé.

A kár megállapítása

„Vtv. 81. § (1) Vadkár, vadászati kár, va-
lamint vadban okozott kár (e § alkalmazásában a továbbiakban együtt: kár) megtérítése iránti igényt a kár bekövetkezésétől, illetve észlelésétől számított **tizenöt napon belül írásban kell közölni a kárért felelős személlyel.**

(2) Ha a károsult és a kárért felelős személy között az (1) bekezdés szerinti közléstől számított **öt napon belül nem jön létre egyezség** a kár megtérítéséről és a kártérítés mértékéről, és a károsult kárának megtérítését nem közvetlenül a bíróságtól kéri, a károsult a károkozás helye szerint illetékes települési önkormányzat **jegyzőjétől** (a továbbiakban: jegyző) **öt napon belül** írásban vagy szóban **kérelmezheti** a károsult és a kárért felelős személy közötti egyezség létrehozására irányuló kárfelmérési eljárás lefolytatását. A határidő elmulasztása esetén a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvény szerinti igazolási kérelemnek van helye.

(3) A kár megállapítását a miniszter által rendeletben meghatározott képesítéssel rendelkező kárszakértő (a továbbiakban: szakértő) végezheti. **A szakértőt a jegyző három munkanapon belül rendeli ki.**

Vhr. 83. § (1) Vadkár, vadászati kár, valamint vadban okozott **kárfelmérést az igazságügyi szakértői szakterületekről, valamint az azokhoz kapcsolódó képesítési és egyéb szakmai feltételekről** szóló miniszteri rendeletben **vagy az agrárgazdasági és agrárvidékfejlesztési szakterületeken a szakértői tevékenység végzésének**

feltételeiről szóló miniszteri rendeletben meghatározott szakirányú végzettséggel és **legalább öt éves szakmai gyakorlattal rendelkező személy végezhet.**

(4) **A kár felmérését** – a miniszter által rendeletben megállapított egy-
szerűsített vadkárfelmérési szabályok szerint – a kirendeléstől számított **öt napon belül kell lefolytatni.** A kárfelmérést akkor is le kell folytatni, ha a kár bejelentése az (1) bekezdésben előírt határidő után történt. Ha késedelmes bejelentés miatt a kár vagy mértékének megállapítása bizonytalanná válik, ezt a bejelentő terhére kell figyelembe venni.

(4/a) A vadászatra jogosult, illetve a föld használója az **egyezség meg-
hírdülése esetén három munkanapon belül kérheti másik szakértő kirendelését** a költségek előlegezése mellett. Ebben az esetben a kárral érintett földterületen lévő termények **betakarítására csak az újabb szakértői vizsgálat befejezése után kerülhet sor.**

(5) A szakértő köteles a kárfelmérésről készült jegyzőkönyvet haladéktalanul átadni a jegyzőnek. A jegyző a szakértői vadkárfelmérési jegyzőkönyvben foglaltak alapján egyezség létrehozását kíséri meg a felek között a kár megtérítésére vonatkozóan.

(6) Ha a felek között kötött egyezség megfelel a jogszabályokban foglalt feltételeknek, nem sérti a közérdeket, mások jogát vagy jogos érdekét, valamint tartalmazza a kötelezett kártérítésre vonatkozó kötelezettségvállalását, a felek által előlegezett eljárási költség felek általi viselését, a kártérítés (eljárási költség) összegét és pénznemét, a teljesítés módját és határidejét, a jegyző az egyezséget határozatba foglalja és jóváhagyja.

(7) Ha a felek között nem jött létre egyezség vagy az nem hagyható jóvá, a jegyző az eljárást megszünteti.

(8) A károsult az eljárást megszüntető végzés jogerőre emelkedésétől számított harminc napon belül kérheti a bíróságtól kárának megtérítését. A határidő elmulasztása jogvesztéssel jár.”

Értelmezés a határidők vonatkozásában. Kártérítési igény esetén azt 15 napon belül írásban kell kérni a vadászatra jogosulttól. Az egyezségekre 5 nap áll rendelkezésre. Egyezség hiányában 5 napon belül lehet a jegyzőhöz fordulni. Ezen túl beadott kérelem

jogvesztő hatályú. A jegyző a szakértőt 3 napon belül kirendeli. A szakértő a kirendelést követő 5 napon belül köteles a kárt felmérni. Ha a jegyzői eljárásban nincs egyezség, akkor (**Új elem**) bármelyik fél kérhet új szakértőt 3 munkanapon belül. Ekkor viszont nincs betakarítás!!! Nyilván az új szakértő esetében is érvényes az, hogy a jegyző azt 3 napon belül rendeli ki, és a szakértő 5 napon belül köteles felmérni a kárt.

Ez összesen, ha minden napot kihasználnak a felek: 15+5+5+3+5=33 nap.

Új szakértő esetében további: 3+5+5=13, azaz 13+33=46 nap. És ebbe még nem számoltuk bele azt az időt, ami addig telik el, amíg a jegyző a szakértő jegyzőkönyve alapján összehívja az egyeztető tárgyalást.

Finoman szólva is időhúzó ez az eljárásrend.

Új elem, hogy a korábbi szakértői kör, amiben középfokú szakirányú végzettséggel is be lehetett kerülni, tulajdonképpen a Vhr. 83. § (1) bekezdésével megszűnt. Jelenleg már csak felsőfokú szakirányú végzettséggel: okleveles agrármérnök, okleveles erdőmérnök, vadgazdamezőnök vagy vadgazdálkodási szakmérnök végezheti, akinek legalább öt éves szakmai gyakorlata van.

A vadkár pénzügyi fedezete

„Vtv. 81/B. § (1) A vadászatra jogosult a vadkárért fizetendő kártérítés fedezete biztosítása érdekében **elkülönített számlán** pénzügyi alapot (a továbbiakban: **vadkár alap**) hoz létre.

(2) A vadászatra jogosult az **adott vadászati évet megelőző vadászati évben** a vadászatra jogosult által a **vadkárért kifizetett kártérítés mértékének megfelelő** összeget a vadkár alapban a vadászati év **novemberének 1. napjáig** biztosítja.

(3) A vadászatra jogosult a (2) bekezdés szerinti összeg **befizetésének igazolását** a vadászati hatóság részére a vadászati év **november 15-ig** megküldi.

(4) A vadászatra jogosult a vadkár alap terhére teljes bizonyító erejű magánokiratba vagy közokiratba foglalt egyezséggel vagy jogerős bírósági ítélettel megállapított vadkár megtérítése érdekében teljesíthet kifizetést.

(5) A vadászati hatóság a **vadászatra jogosultat törli** a nyilvántartásból, ha

a) a vadkár alap (2) bekezdés szerinti képzését nem igazolja,

b) a teljes bizonyító erejű magánokiratba vagy közokiratba foglalt egyezséggel, vagy jogerős bírósági ítélettel megállapított kártérítési kötelezettségének nem tesz eleget.

(6) A vadászatra jogosult kártérítési kifizetési kötelezettségét abban az esetben is teljesíti, ha a vadkár alapon elkülönített összeg a kárt nem fedezi.

Vtv. 109. § A vadkár alapot **első alkalommal 2018. november 1-jével** kell képezni."

Új elem a vadkár pénzügyi fedezete, a vadkár alap. Első alkalommal 2018. november 1-ig kell elkülöníteni a megfelelő összeget, azaz ebben az esetben a bázis év a 2017/2018-as vadászati év.

Összefoglalva

Új elemek

- 10%-os „önrész”,
- éves vadgazdálkodási terv nagyvadra vonatkozó részének teljesítése,
- kapcsolattartó megnevezése a vadászatra jogosult részéről,

- közös villanypásztor létesítése és üzemeltetése,
- ha kell, akkor kerítés létesítése, illetve abban közreműködni,
- a vadkárnak a földhasználat terhére történő megállapítása, a kötelezettségei nem teljesítése esetén,
- írásos vadkárbejelentés a vadászatra jogosult felé,
- új szakértő kirendeltetésének lehetősége,
- a szakértést végzők körének megújulása.

Amire fokozottan figyelni kell a vadászatra jogosultaknak

- Vadkár alap: 2017 az első bázis év, de minden év bázis év.
- Éves terv teljesítése.
- Idényen kívüli állományszabályozó vadászat kezdeményezése (önvédelem).
- A vadászterület problémás tábláinak kategorizálása (vadkárveszélyesség).
- Dokumentált kapcsolattartás és kapcsolattartó személy megjelölése.

Ami kimaradt a jogszabályból, vagy nem került pontos meghatározásra

- Fokozottan közreműködni.
- 5 méter szélességben olyan mg. kultúra. (Milyen? A repce is igen magas.)
- Egyszerűsített vadkár felmérés szabályai.
- Előírt tervszámok nem teljesítése (10%±?).
- Szükséges mennyiségben és mértékben.
- A keletkezett kár adatainak kellő részletességű rögzítésére alkalmas jegyzőkönyv. (Peres eljárások, bizonyítás. Nagyon fontos hiányszó.)

Végül pedig egy olyan eleme a vadkár rendezésének, amit nem tartalmaz a hatályos jogszabály, de milliókat menthet meg. Ez pedig nem más, mint a megfelelő színvonalú párbeszéd. Jelen körülmények között, egy nagyvadban bővelkedő területen egy év alatt keletkezhet olyan mértékű vadkár, aminek következtében a vadászatra jogosult olyan hátrányos anyagi helyzetbe kerül, hogy a vadászati hatóság törli a nyilvántartásból. Jól hangzik a 20 éves üzemtervi ciklus, de meg is kell azt érni.

Gálos Csaba–Dr. Király István



STEFÁN VADÁSZCENTRUM

Szekszárd, Kossuth L. u. 32. • Telefon: 74/ 510-995 Fax: 74/ 510-996

VADÁSZBOLT:

- vadászfegyverek
- maroklőfegyverek
- gáz- és riasztófegyverek
- légfegyverek
- vadászati felszerelések
- vadászruházat

FÖLD ALATTI LŐFOLYÓSÓ:

A bolt nyitvatartási ideje alatt üzemel.

TEREPLŐTÉR:

Tavasztól őszig ügyeleti nyitva tartás.

Vadásztársaságok, baráti társaságok háziversenyének szervezése, lebonyolítása.

Évente 4-5 koronglövő verseny rendezése.

Tagfelvétel a Stefán Lőegyletbe.

Tagoknak kedvezményes lőtérhasználat.

FEGYVERJAVÍTÓ MŰHELY:

- javítás
- távcsőszerelés
- belövés
- barnítás
- fegyverek vizsgáztatása

NYITVA TARTÁS:

hétfőtől péntekig: 8.00-tól 17.00-ig
szombat, vasárnap: 9.00-tól 12.00-ig



**Pusztai István
PUSKAMŰVES**

Vállalok:

- javítást
- vizsgáztatást
- belövést
- barnítást
- távcsőszerelést
- agyazást

7352 Györe, Sport u. 1.
Telefon: 06/74459-759
06/30-2588816

Trófearanglista – 2017

Az alábbiakban a megyei vadászati hatóságnál lapzártáig bemutatott gímszarvas-, dámszarvas-, és őzbaktrófeákból készítettünk egy ranglistát, amely mindegyik vadfaj esetében a C.I.C. pont alapján az első 25 legmagasabb pontszámú trófea alapadatait tartalmazza.

Gímszarvas

Sorsz.	Vadászterület kódja	Vadászatra jogosult	Elejtés ideje	Trófea tömege (kg)	C.I.C. pont	Érem	Trófeabírálati kor
1.	453410	Gyulaj Zrt. Pincehely	2017.09.16	13,14	241,62	A	12
2.	450550	Dunakömlődi Vadásztársaság	2017.09.29	12,31	233,90	A	9
3.	450610	Gyulaj Zrt. Némethkér	2017.09.05	12,48	229,59	A	11
4.	451210	Gemenc Zrt.	2017.09.09	10,30	227,64	A	11
5.	453150	Teveli Hubertusz Vadásztársaság	2017.10.31	11,80	225,64	A	11
6.	451210	Gemenc Zrt.	2017.09.07	10,48	225,45	A	11
7.	451210	Gemenc Zrt.	2017.09.07	10,69	224,79	A	11
8.	453710	Gyulaj Zrt. Hőgyész	2017.09.05	11,27	224,61	A	9
9.	452350	Gurovica Vadásztársaság	2017.09.09	11,00	224,23	A	11
10.	452250	Sióagárdi Vadásztársaság	2017.09.01	11,35	223,89	A	11
11.	452950	Dalmand Zrt.	2017.09.14	12,49	222,58	A	12
12.	450750	Paks-Cseresznyési Vadász- és Természetvédő Egyesület	2017.09.05	10,48	221,31	A	11
13.	451210	Gemenc Zrt.	2017.09.01	10,78	218,74	A	11
14.	452750	Két Határ Vadász Egylet	2017.09.17	11,02	218,14	A	9
15.	454450	Regölyi Kapos–Koppány Vadásztársaság	2017.09.09	10,06	216,95	A	11
16.	451210	Gemenc Zrt.	2017.09.04	9,30	216,25	A	11
17.	453710	Gyulaj Zrt. Hőgyész	2017.09.14	10,90	216,13	A	10
18.	453210	Kakasdi Vadásztársaság	2017.10.05	11,11	214,89	A	9
19.	453710	Gyulaj Zrt. Hőgyész	2017.09.07	10,38	214,02	E	10
20.	453710	Gyulaj Zrt. Hőgyész	2017.09.07	10,68	212,13	E	9
21.	450750	Paks-Cseresznyési Vadász- és Természetvédő Egyesület	2017.09.06	9,65	212,08	E	11
22.	451210	Gemenc Zrt.	2017.10.30	10,39	211,02	E	9
23.	452550	Bátaapáti Egresmenti Természetvédő és Vadásztársaság	2017.09.04	10,52	210,68	E	12
24.	452550	Bátaapáti Egresmenti Természetvédő és Vadásztársaság	2017.09.14	8,39	210,47	E	11
25.	451210	Gemenc Zrt.	2017.09.06	9,34	210,25	E	12

Úgy látszik, az agancsfelrakás szempontjából – már ami a megyei pontszámok rangsorrendjét illeti – idén sem volt rossz éve Tolna megyének. Megyénkben ugyanis a korábbi években 240 C.I.C. pont feletti gímtrófea nem igazán, vagy inkább egyáltalán nem fordult elő. Legutóbb 2014-ben volt egy 241,29 C.I.C. pontra bírált gímtrófea (elejtés helye: Gemenc Zrt.), és 2016-ban egy 243,43 C.I.C. pontra bírált gímtrófea (elejtés helye: Szekszárd-Szátkai Vadásztársaság, elejtő: Vörös László).



Dámszarvas

Sorsz.	Vadászterület kódja	Vadászatra jogosult	Elejtés ideje	Trófea tömege (kg)	C.I.C. pont	Érem	Becsült kor
1.	454410	Gyulaj Zrt. Tamási	2017.10.24	5,28	217,47	A	13
2.	453410	Gyulaj Zrt. Pincehely	2017.10.08	5,18	213,22	A	10
3.	454410	Gyulaj Zrt. Tamási	2017.10.12	4,49	207,37	A	10
4.	454410	Gyulaj Zrt. Tamási	2017.10.14	5,03	205,60	A	10
5.	454410	Gyulaj Zrt. Tamási	2017.10.15	4,83	198,95	A	9
6.	454410	Gyulaj Zrt. Tamási	2017.10.04	4,18	198,52	A	10
7.	452350	Gurovica Vadásztársaság	2017.10.16	4,74	196,91	A	9
8.	454410	Gyulaj Zrt. Tamási	2017.10.12	4,30	196,75	A	9
9.	454410	Gyulaj Zrt. Tamási	2017.10.14	4,03	195,32	A	10
10.	454410	Gyulaj Zrt. Tamási	2017.10.25	4,88	195,24	A	12
11.	454410	Gyulaj Zrt. Tamási	2017.10.12	3,70	192,12	A	9
12.	454410	Gyulaj Zrt. Tamási	2017.10.09	4,55	191,82	A	10
13.	454410	Gyulaj Zrt. Tamási	2017.09.05	4,09	191,17	A	9
14.	454410	Gyulaj Zrt. Tamási	2017.10.16	3,59	188,52	A	9
15.	453410	Gyulaj Zrt. Pincehely	2017.10.19	4,57	188,31	A	9
16.	452350	Gurovica Vadásztársaság	2017.10.01	4,25	187,97	A	9
17.	454410	Gyulaj Zrt. Tamási	2017.10.14	4,20	187,17	A	8
18.	454410	Gyulaj Zrt. Tamási	2017.10.12	4,11	186,75	A	10
19.	453410	Gyulaj Zrt. Pincehely	2017.10.10	3,96	186,16	A	10
20.	453410	Gyulaj Zrt. Pincehely	2017.10.21	4,69	185,86	A	8
21.	453410	Gyulaj Zrt. Pincehely	2017.10.08	4,48	185,39	A	10
22.	454410	Gyulaj Zrt. Tamási	2017.09.05	3,40	184,98	A	9
23.	453410	Gyulaj Zrt. Pincehely	2017.10.08	4,10	184,84	A	9
24.	452350	Gurovica Vadásztársaság	2017.10.05	4,11	184,23	A	8
25.	454410	Gyulaj Zrt. Tamási	2017.10.09	4,12	184,06	A	9

A dámszarvas „szokás szerint” jó évet produkált. Az első 25 trófea szinte kizárólag a Gyulaj Zrt. területéről került bemutatásra. Ami figyelemre méltó, hogy a gyulaji trófeák mellett az első 25-ben kizárólag a Gurovica Vadásztársaság területén elejtett dámszarvasok trófeái szerepelnek. Két jelentősége is van ennek a ténynek. Az egyik az, hogy a Szekszárd–Geresdi dombság dámszarvasa az elmúlt évek során igen jól feljött a megyei átlaghoz képest, és jelenleg a térségben egy egyre jobb minőségű állomány található.

A másik, hogy nagy valószínűséggel a dámszarvas agancstőbetegség következtében a ranglista éléről eltűnt megyénk korábban egyik legjobb minőségű dāmállománya, a szakcs–kocsolai.

Őz

Sorsz.	Vadászterület kódja	Vadászatra jogosult	Elejtés ideje	Trófea tömege (g)	C.I.C. pont	Érem	Trófeabírálati kor
1.	453250	Kakasdi Vadásztársaság	2017.07.30	681,0	163,60	A	4
2.	452260	Szedresi Vadásztársaság	2017.04.16	630,0	162,08	A	7
3.	454650	Magyarkeszi–Nagyberényi Közös Vadásztársaság	2017.07.21	603,0	156,78	A	7
4.	452450	Alsónánai Nimród Vadásztársaság	2017.04.28	571,0	149,83	A	7
5.	452650	Vörös Bükk Vadásztársaság	2017.04.26	508,0	138,38	A	7
6.	451850	Keskenyi Földtulajdonosi Vadásztársaság	2017.08.14	598,0	136,38	A	6
7.	451050	Gerjeni GE-FA Vadásztársaság	2017.04.21	513,0	135,58	A	6
8.	451050	Gerjeni GE-FA Vadásztársaság	2017.04.26	514,0	134,65	A	6
9.	454660	Nagyszokoly–Iregszemcse Vadásztársaság	2017.07.24	508,0	134,08	A	6
10.	454750	Iregi Barátság Vadásztársaság	2017.05.05	453,0	131,25	A	6
11.	451050	Gerjeni GE-FA Vadásztársaság	2017.04.25	477,0	131,08	A	7
12.	454550	Szakályi Vadásztársaság	2017.04.24	477,0	130,28	A	6
13.	451650	Aranyfürt Vadásztársaság	2017.04.22	480,0	129,08	E	7
14.	453660	Donát-völgye Vadász Egyesület	2017.08.11	505,0	128,58	E	6
15.	451950	Báta Dunamenti Vadászegyesület	2017.08.04	493,0	127,95	E	6
16.	454050	Ozori Pipo Vadásztársaság	2017.07.29	471,0	127,68	E	7
17.	451350	Györköny–Pusztahencsei Hubertusz Vadásztársaság	2017.04.30	513,0	127,38	E	7
18.	452150	Medina–Dalmand Vadásztársaság	2017.05.02	481,0	126,83	E	7
19.	450750	Paks-Cseresznyési Vadász- és Természetvédő Egyesület	2017.04.15	445,0	126,68	E	8
20.	451150	Bogyiszlói Dunagyöngye Vadásztársaság	2017.04.28	441,0	126,08	E	5
21.	451950	Báta Dunamenti Vadászegyesület	2017.08.04	498,0	125,78	E	7
22.	451860	Bátaszéki Vadásztársaság	2017.04.22	482,0	125,33	E	6
23.	451350	Györköny–Pusztahencsei Hubertusz Vadásztársaság	2017.09.23	483,0	124,58	E	6
24.	455550	Hármashatár Vadásztársaság	2017.08.04	445,0	123,78	E	6
25.	451950	Báta Dunamenti Vadászegyesület	2017.08.05	446,0	123,33	E	6

Őz vonatkozásában sem mondható rossznak a 2017-es év. Az elmúlt 10 év alatt ebben az évben esett a legnagyobb C.I.C. pontszámú őzbak. De ugyanez a trófea lett a rangelső az elmúlt 10 év bakjai között, a maga 681 grammjával.

Terítéken

A következőkben szeretnénk egy új rovatot bevezetni, amelyben a megyében terítékre került, és valamilyen oknál fogva érdekes vadfajokról szeretnénk tudósítani. Együtt a jövőt illetően szeretnénk minden megyei vadászunkat arra ösztönözni, hogy az ilyenekhez hasonló élményeiket fényképpel együtt osszák meg velünk a következő számok tartalmának színesítése érdekében.

Előre is köszönettel.

Kapitális vaddisznót ejtett el Fóris László, a Tolna–Fácánkerti Vadásztársaság tagja Mözs határában. A vadkan 215 kilót nyomott – zsigerelés után.



Különleges trófeát viselő őzbak esett a Németkéri Vadásztársaság területén.

2017.09.27.-én reggel cserkelve ejtette el a Németkéri Vadásztársaság ifjú hivatásos vadásza Puskás Győző ezt a rendellenes trófeát viselő őzbakot, ami egyben élete első bakja is. Győző az idei nyáron vette át a hivatásos vadász munkakört édesapjától, Puskás Mihálytól a Németkéri Vadásztársaságnál.

A bakot már látták egy-egy alkalommal az elmúlt években, de lövést tenni ez idáig senkinek sem sikerült a félénk



életet élő, feltűnően kistestű (11 kg-os zsigerelt testtömeg) vadra. A félszárú, egyik oldalon 27 cm hosszú, részlegesen hán csba száradt agancsot viselő baknak a másik oldalon vélhetően soha nem volt agancsa. 24 órás bírálati tömege 274 gramm, bírálati kor 7 év.

Az Alsónánai Nimród Vadásztársaság területén tavasszal egy különleges trófeát fejlesztő őzbakra figyeltek fel. Amikor a társaság hivatásos vadászával, Egerszegi Dáviddal egy este az őzbakot sikerült megfigyelni és lefotózni, minden kétséget kizárólag látható volt, hogy a bak párókás agancsot fejleszt. A bakot még tavasszal sikerült bér vadászat során terítékre hozni, elejtője nem kis öröme.



A bak egy esti fotózáson...



...és a terítéken